

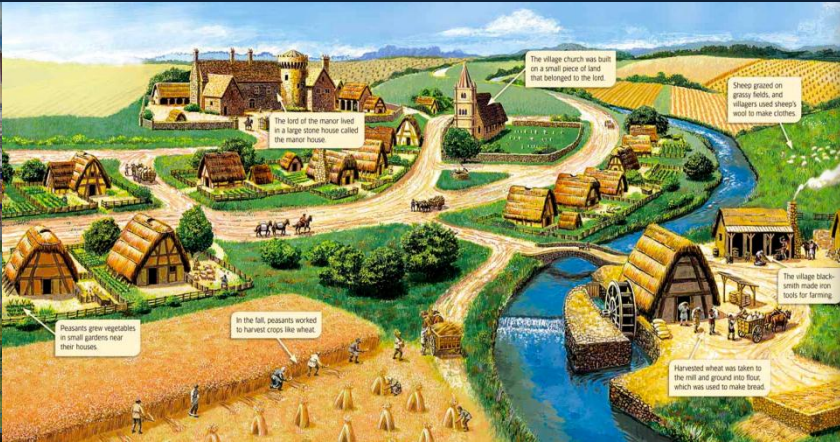
สังคมศึกษา ม. 5

หลักเศรษฐศาสตร์เบื้องต้น

และ ระบบเศรษฐกิจ 2

ระบบเศรษฐกิจ

- การจัดระเบียบของหน่วยเศรษฐกิจ
- ที่รวมตัวกันดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจภายใต้บริบทของแต่ละประเทศ

ทำไมต้องมีระบบเศรษฐกิจ?

- ทรัพยากรมีจำกัด
- ป้องกันการขาดแคลน
- แสวงหาทางเลือกที่ทำให้เกิดต้นทุนค่าเสียโอกาสน้อยที่สุด
- ตัวแปรที่เกี่ยวข้องได้แก่
 - ระดับผู้บริโภค
 - ระดับผู้ผลิต
 - ระดับรัฐ

หน่วยเศรษฐกิจ

- ภาคเอกชน
 - หน่วยครัวเรือน
 - หน่วยธุรกิจ
- ภาครัฐ

หน่วยเศรษฐกิจภาคเอกชน

- หน่วยครัวเรือน
 - เป็นผู้บริโภค
 - เป็นเจ้าของปัจจัยการผลิต
- หน่วยธุรกิจ
 - เป็นผู้ผลิตสินค้าและบริการ
 - เป็นเจ้าของสินค้าและบริการ(สินค้านำเข้า)

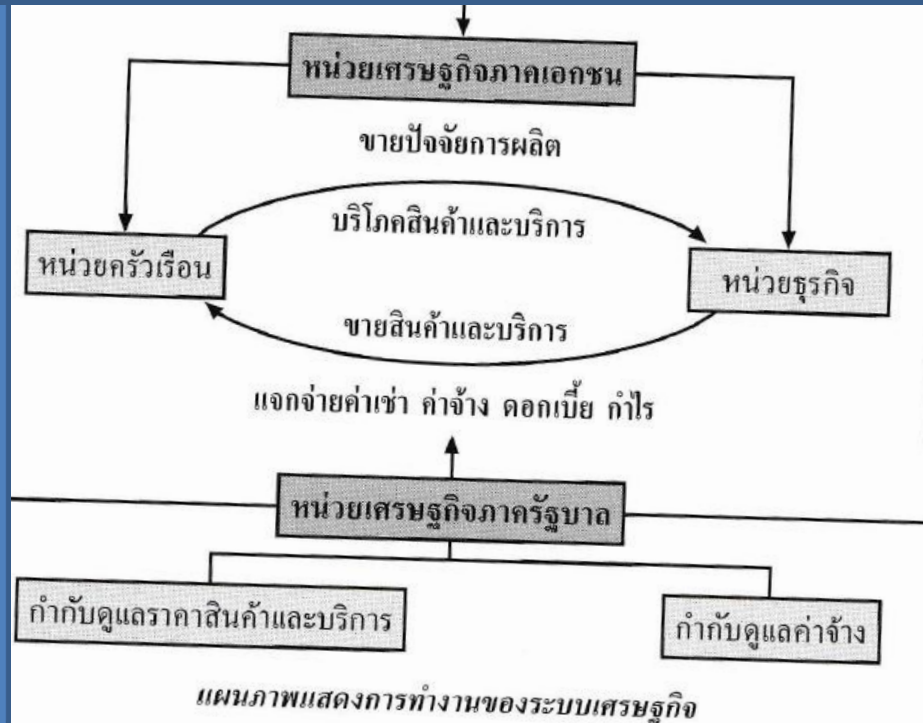

หน่วยเศรษฐกิจภาครัฐ

- หน่วยธุรกิจที่รัฐเป็นเจ้าของ เป็นผู้กำหนดนโยบาย และ เลือกใช้ระบบเศรษฐกิจ ทั้งนี้เน้นความเป็นธรรม

การทำงานของระบบเศรษฐกิจ

ระบบเศรษฐกิจ

```
graph TD; A[ระบบเศรษฐกิจ] --> B[สังคมนิยม]; A --> C[ทุนนิยม]; B --> D[สังคมนิยมคอมมิวนิสต์]; B --> E[สังคมนิยมประชาธิปไตย]; C --> F[ทุนนิยม]; C --> G[ผสม];
```

สังคมนิยม

ทุนนิยม

สังคมนิยม
คอมมิวนิสต์

สังคมนิยม
ประชาธิปไตย

ทุนนิยม

ผสม

หลักการพื้นฐาน

- ทฤษฎีนิยม
- ผสม
- สังคมนิยมคอมมิวนิสต์
- สังคมนิยมประชาธิปไตย

ให้เสรีภาพแก่เอกชนอย่างเต็มที่

รัฐแทรกแซงบ้าง วางแผนร่วมกับเอกชน

รัฐควบคุมกิจกรรมทางเศรษฐกิจทั้งหมด

รัฐควบคุมจากส่วนกลาง เอกชนยังคงมี
กรรมสิทธิ์

ทุนนิยม

- ให้เสรีภาพแก่เอกชนเต็มที่ รัฐไม่แทรกแซง
- กลไกราคา “มือที่มองไม่เห็น”
- มีกำไรเป็นแรงจูงใจในการผลิต
- มีการแข่งขันสูง

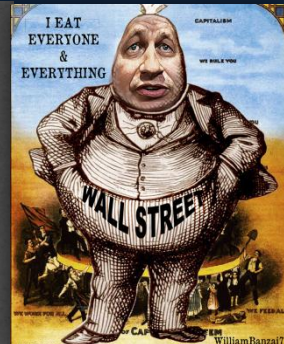
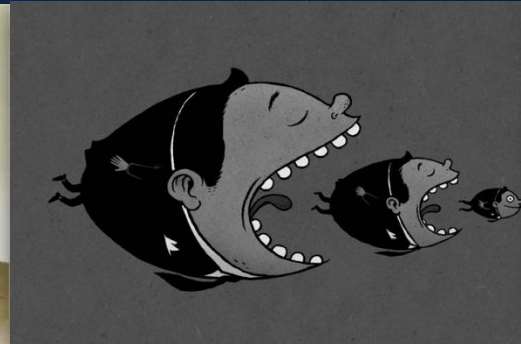
ข้อดีของทุนนิยม

- เกิดประโยชน์ต่อผู้บริโภค ทางเลือก คุณภาพและราคา
- เกิดความสร้างสรรค์
- ลดภาระของรัฐบาล
- เศรษฐกิจเติบโต

ข้อเสียของทุนนิยม

- เกิดช่องว่างทางรายได้ นายทุนได้เปรียบ
- ธุรกิจใหญ่ได้เปรียบ อาจเกิดการผูกขาด
- ลัทธิวัตถุนิยมและบริโภคนิยม
- ขาดการวางแผนการใช้ทรัพยากร

ผสม

- เอกชนมีเสรีภาพ แต่รัฐบาลอาจแทรกแซงได้
- รัฐบาลดำเนินการบางอย่างในรูปรัฐวิสาหกิจ
- รัฐบาลสนับสนุนผู้ประกอบการรายย่อย
- รัฐและเอกชนร่วมกันวางแผนเศรษฐกิจ

ข้อดีของผสม

- รัฐบาลแทรกแซงทำที่จำเป็น
- รัฐบาลรักษาประโยชน์ของผู้ประกอบการรายย่อย และประชาชนไม่ให้ถูกเอาเปรียบ

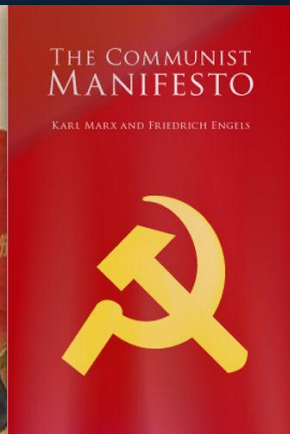
ข้อเสียของผสม

- นโยบายบางอย่างของรัฐกระทบการลงทุน
- ทุนกับรัฐบาลรวมกันเป็นอำนาจเดียว
- รัฐวิสาหกิจบางแห่งขาดประสิทธิภาพ ขาดทุน

สังคมนิยมคอมมิวนิสต์

- รัฐเป็นเจ้าของปัจจัยการผลิต และควบคุมกิจกรรมทั้งหมด
- ไม่มีกลไกราคา
- เอกชนไม่มีเสรีภาพในการเลือกบริโภคและอาชีพ

ข้อดีของสังคมนิยมคอมมิวนิสต์

- สร้างความเสมอภาคทางวัตถุ
- จัดสวัสดิการอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม
- ไม่เกิดการผูกขาดทางเศรษฐกิจ
- ควบคุมการใช้ทรัพยากรได้ดี

ข้อเสียของสังคมนิยมคอมมิวนิสต์

- ขาดแรงจูงใจ ขาดความสร้างสรรค์และก้าวหน้า
- ความล่าช้าในการตอบสนองความต้องการและแก้ปัญหา
- อาจเกิดระบอบเผด็จการที่บิดเบือนอุดมการณ์

สังคมนิยมประชาธิปไตย

- เอกชนมีเสรีภาพ แต่รัฐบาลอาจแทรกแซงได้
- มีการวางแผนจากส่วนกลาง รัฐมีอำนาจและภาระมาก
- จัดสวัสดิการได้ทั่วถึง ในขณะที่ระบบสหกรณ์มีความสำคัญ
- เก็บภาษีทรัพย์สินในอัตราก้าวหน้า
- Nordic model (เดนมาร์ก นอร์เวย์ สวีเดน ฟินแลนด์
ไอซ์แลนด์)

ข้อดีของสังคมนิยามประชาธิปไตย

- กระจายรายได้อย่างเป็นธรรม ลดความเหลื่อมล้ำ
- เกิดเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ
- จำกัดอิทธิพลของนายทุน

ข้อเสียของสังคมนิยมประชาธิปไตย

- รัฐต้องใช้เงินมาก อาจเกิดการคอร์รัปชัน
- ระบบภาษีทำให้นายทุนขาดแรงจูงใจ
- กิจกรรมบางอย่างที่รัฐดำเนินการเองอาจขาดทุน

ระบบเศรษฐกิจผสมของไทย

- มีการวางแผนร่วมกับเอกชน มีรัฐวิสาหกิจ
- มีระบบประกันสังคมสวัสดิการแรงงาน ค่าจ้างขั้นต่ำ
- แทรกแซงการผลิตและการตลาด
- สนับสนุนและให้เสรีภาพในการประกอบธุรกิจแก่เอกชน

